

בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

בג"ץ 7339/15

לפני :
כבود המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' ברוּן

העוטרים :
1. האוגדה לשימרת זכויות הפרט
2. בן אורוי לנדרסרג
3. משה כ"ץ
4. איימי קלמן
5. רואי חסונ
6. אורן קרבקי
7. אלירם אהרון

נ ג ד

המשיבים :
1. משרד הפנים
2. הכנסת
3. הנהלת בתי דין הרכזניים

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה : י"א בטבת התשע"ז (17.01.17)

מציר הרכב
עדיאל זימרן
מרק גודובסקי
קלדן :

בשם העוטרים : עו"ד חגי קלעי ; עו"ד אוחד רוזן

בשם המשיב 1, 3 : עו"ד יונתן ברמן

בשם המשיב 2 : עו"ד ד"ר גור בלי

פרוטוקול

1 כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין : אנחנו אומרים, השאלה היא באמת שאלה, וההתפתחויות
2 החברתיות הם התפתחויות, השאלה המשפטית איך אתם מתגברים על שמירת הדינים. יש
3 קבוצות במדינת ישראל שלא יכולות להינשא, חלק מרצונן מפני שבחרו וחלק שאין להם בכלל
4 אפשרות להינשא כמו אדם שהוא לא יהודי ולפי ההלכה רוצה להינשא ליהדות וההיפך והוא
5 לנו כבר פה מקרים כאלה, כל זה כי המצוות החברתיות, ובלי שנבעע דעה לגבי נישואין חד
6 מיניים, אבל יש סעיף שמירת הדינים. האם שמירת הדינים לא חוסמת את העתירה שלכם? ואני
7 אומר את זה בכבוד למחשבות האישיות והחברתיות בעתירה.

1 קראנו שאתם מנסים להתגבר על זה דרך התקיקו לחוק, השאלה אם זה מספיק. אילו למשל היו
 2 עושים תיקון מסוימי בסעיף 1 לחוק שהופכים אותו ליוצר אחר, את החוק הזה, אז שמירת
 3 הדינים זה לא חסם בכלל מחיר. אבל אנחנו לא שם.

4 עoid קלעי: השאלה המרכזית והתשובה של חברי מطبع הדברים יתמקדו בה. אני רוצה להגיד
 5 כמה משפטים מקדמים וางש לב העניין. אנחנו הצענו בעטירה עצם שני מסלולים שלגישתנו
 6 מאפשרים הכרה בנישואים בין בני אותו המין במדינת ישראל, האחד הוא המסלול הפרשני
 7 והשני הוא המסלול החוקתי. א המסלול הפרשני יתקבל לא נידרש לשאלת החוקתית. המסלול
 8 הפרשני מלכתחילה לא כפוף לפסקת שמירת הדינים. זו הלהקה כבר מפסק דין בנק המזרחי.
 9 אטמול ספרתי 250 פסקי דין שמצוירים את סעיף 10 ואת אותו עקרון שפרשנות חקיקה לא
 10 הייתה כפופה לשמרות הדינים ותיעשה בהתאם לחוקי היסוד החדש. כשהמעשה מاز, חברי
 11 הפנו לכמה פסקי דין שעסקו בשאלות שעוסקות בנישואים, פסק דין אחד היה מתקה בהסכם,
 12 אבל מاز חקיקת חוקי היסוד החדש לא נדונה שאלת פרשנות סעיף 1 לחוק בתוי דין רבנים
 13 והפרשנות הזה צריכה להיעשות בהתאם לחוקי היסוד. לכן אנחנו סבורים שאם במילול הפרשני
 14 שלטענו הוא הנכוון והוא המסלול שבתי המשפט בחרו להשתמש בו בגירושין של בני זוג בני
 15 אותו המין, אז אנחנו לא נדרשים לשאלת באילו נסיבות יהיה ניתן להתגבר על סעיף 10 לחוק
 16 יסוד כבי האדם וחירותו.

18 כבוד המשנה לנשיה א' רובינשטיין: אדוני מכיר פסק דין בן אריה, בית המשפט הילך עם הספרור
 19 היישן של פונק שלזינגר שהיה נוח לכולם הרבה שנים ואולי עדין ולא הילך צעד לכיוון שתם
 20 הולכים אליו, אני הייתי במייעוט אז בכלל אבל זה היסטוריה. בית המשפט שרשם את העותרים
 21 ההם רשם אותם בפונק שלזינגר.

23 עoid קלעי: במצב המציאות, חברי מבקשים לرمוז שאנחנו מבקשים ליצור קונסטרוקציה
 24 חדשה ויוצאת דופן, להיפך, במצב היום שיש عشرות זוגות שהם בסטטוס עמוס וחלקים היה
 25 להם את המשאבים לטוס לחו"ל ונישאו שם ונרשמו ואז מקבלים זכויות, מה שלפני שבועיים
 26 ניתנה עטירה לגבי המעד של בן זוג זר שם נקבע שזוג להט"ב נשואים על פי דין מדינה אחרת
 27 יכול עליהם הסדר דומה לנשואים מבלי להכיר בהם נישואים. אז יש די הרבה זוגות. יושבים
 28 פה אנשים שניים עוסקים בזוה ומיכרים את הביעות הפרקטיות שזוה יוצר, אם נפטר בן זוג, אין
 29 יכולת להימנע מכינו הקשר. המציאות היא שיש לפחות זוגות שחווים בסטטוס חצי נשואים.

31 כבוד המשנה לנשיה א' רובינשטיין: גם במייעוט שלי בגין אריה חשבתי שככל התהומות
 32 הפרקטיים האלה והפנסיות וירושות וכל הדברים הממוניים במיוחד, יש להם תקנה גם במצב
 33 הקיימים. אי ההכרה בסטטוס לא גורעת מהאפשרויות להסדיר דברים כלכליים הוגנים לאנשים
 34 שהם חיים בסטטוס להט"ב כזה או אחר.

עו"ד קלע: יש נושאים שאין שווין בין זוגות נשואים לבין זוגות ידועים הציבור והדגמה של הנוהל לבן זוג זר היא דוגמה טובה כי נידונה ממש עכשו. בסיומו של ההליך שם נקבע שבן זוג זר נשוי של homo או לסתית או כי לא יכול אוצרות אוטומטיות בעוד שבן זוג זר שנשי הטרוסקסואלי כן יוכל. היתה התקדמות. חברתי עשתה עבודה יוצאת דופן.

רובד שני, שאין לו זולז בו ראש הוא הרובד הסמלי ויש חשיבות לנישואים בדיקת כמו שזוגות.

כבוד השופט ע' ברוֹן: אי אפשר להתעלם מכך שהשאלה על הפרק היא נישואים אזרחיים. אנחנו יכולים לדבר אחרת כאן. זה בהחלט נשוא כבד וחשוב ויש הרבה מה לומר עליו כאן, אין קונצנזוס בחברה הישראלית אולי למרבה הצלר בהקשר זה כאן, אבל זה הנושא שעומד בגדול על הפרק כאן, בהקשר הזה. יש קושי להפריד את הטיעונים שלכם ש מבחינה ערכית הם בהחלט מדברים, ודורים פתרון. השאלה אם הפתרון צריך לבוא בבית המשפט או פתרון תחיקתי.

עו"ד קלע: אני רקأشלים את התשובה לראש ההרכב, הזכרתי שני היבטים, הפליה בפרקтика, היבט סימבולי, והבעיה הכיו משמעות שאנו מזהים בהיוועצות עם הרבה עורכי דין שעוסקים במשפחה בקהילה, היא שאין יכולה להסדיר את התא המשפטי. היה מצב ש אדם נפטר ו משפחתו הлечה לבית הדין הרבני ואמרה שככל הצדדים מסכימים בית הדין הרבני אמר שלא מכיר הצד של בן הזוג מאותו המין.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: למה שכאלת ילכו לבית הדין הרבני כשייש להם יכולת לлечת בבית המשפט.

עו"ד קלע: כי המשפחה של הנפטר לא רצתה להכיר בנם הזוג ולא היה להם את היכולת להציגו כלפי-Coli עולם, ויש מאות דוגמאות כאלה.

כבוד השופט נ' הנדל: אדוני הבahir מה זה הרובד הראשון והשני ונראה לי שאדוני צודק, מה זה הרובד השלישי.

עו"ד קלע: הסתטוס של הנישואים הוא אגד של זכויות שמקנה זכויות בין אנשים, אי כניסה לנישואים זה מרצון שלא להיכנס למצב זהה. אנשים רוצים להסדיר את התא המשפטי והנישואים זה הדרך הנוחה והפשוטה והנפוצה להסדיר את מערכת היחסים. אם יש זוג לסייעות עם ילדים ועליה השאלה האם הייתה כוונה או לא להיות כוונה. אין להם את היכולת. מילא את היכולת לכונן חוזים, ולא ברור האם ניתן לייצר נישואים אלטרנטיביים כאלה. כל זוג להטביי היום שחי בישראל חי תחת העמימות שלא ברור מה מעמדו, וזה עניין שיש לו עליונות אדריות וחסיפה אדירה של חברי הקהילה וגם מכבים.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: ככל שנוסעים לקנדיה או לקפריסין ומbijאים תעודת ו新闻记者 גם נתקלים עדיין בעיות האלה.

עו"ד קלעי: כן, ולראיה הקהילה הייתה צריכה להגיע למשפט זהה בעניין הנוחל לבני זוג זרים, שהיה אפשר לחשב שהמדינה תכיר בטעודה הזרה ותאפשר שוויון בהסדר והיא לא הכירה.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: זוג ישראלי, נסעים למקום פלוני וחוזרים עם תעודה נישואים ומציגים, מה קורה אז.

עו"ד קלעי: זה תלוי בגופים שנתקלים, לדוגמה בנות זוג שהחליטו לחייב אותן ארונונה בנפרד, ברি�כה שלא נתנה הטבות של בן זוג נשוי לזוג גברים.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: יכול להיות שהמקום פרטי וכי צריך לאכוף עליו היליך משפטי אב לזה הוכרע בדנילובי ובן ארוי.

עו"ד קלעי: הרובד השלישי, הקיום ביום יום, ובפרט באירועים של פרידה או פירוק התא המשפחה ובאירועים של פטירה הוא עמוס. אין יכולת לייצר וודאות במצבים כאלה.

כבוד השופט ני הנדל: אני מבין את זה, זה נכון, הכוון הוא מרחב, כי המזיאות עושות את שלו. ברגע שימושו באם מצב מסוים ומגיע לו זה וצריך לפתור את זה ושיקולים אחרים גוברים.

עו"ד קלעי: רציתי לענות על המשמעויות הפרקטיות לעתירה, לשאלת גברתי לגבי ההיבטים העיקריים. ברור שהעתירה עקרונית, אנחנו סבורים שהדין הקיים, מאפשרת לתת מענה למי שאין לו שום אפשרות להינשא ברבנות. השאלה של אנשים שיש להם להינשא ברבנות ואיןם מעוניינים בכך היא שאלה חשובה. היא לא השאלה שאנו מצביעים בעתירה זו. אם יתקבל הצעד החוקתי שיהיה לו השלכות גם על עוד קבוצות.

כבוד השופט ע' ברון: אי אפשר להתעלם שמדובר בסיטוטוס ולשם החתירה, על זה בוכח הנביא. אבל בהקשר הזה יש דין מהותי וסעיף שמירת הדינים. איך אנחנו מתגברים על זה כאשר מדובר בנושא שהוא חשוב וצריך לשים עליו זרcker. האם בית המשפט זה המקום שניתן לפתור את העניין הזה כשייש סעיף שמירת הדינים.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: במא זה שונה מתיק אקסלרוד, שם הגיעו בצה"ל עורך דין בישראל והוא יש לו בת זוג והוא בן לאב יהודי ואמא לא יהודיה ולכן לא לפיק ההלכה ולא יכול להינשא בכלל במדינת ישראל לפי המצב הקיים כי יש לו בת זוג יהודיה וברית הזוגות לא רלוונטיות בנסיבות האלה. הוא בא ואומר לנו לי להינשא והשאלה עולה בדומה והשאלה קשה, אזרח ישראלי שמלא את כל החובות למה שלא יתנו לו את הזכויות, אבל יש שמירת הדינים ויש פחות מקילומטר מכאן את הכנסת ואפילו יש מעבר פורמלי פתוח ביןינו לביןם להראות את הקשר. בהקשר הזה אגב, אדוני הזכיר במקרה שלא בוחרים, להם יש אפשרות אבל בוחרים שלא, ממש לאחרונה הייתה היתי באירוע של קרוב משפחה שחתנו רב קונסרבטיבי, ולא שאלתי אותם איך

ירשמו כנסואים פה או שיצטרכו לנסוע לקפריסין. במובן המשפטי, שמירת הדינים ויקום דין
בלוי ויגיד שיש בעיה, אבל הפטרונו הוא כמה מאות מטרים מכאן.

עו"ד קלעוי: לגביו בג"ץ אקסלрод, הטרוסקסטואלים שמתחთנים בקפריסין וחווראים, מבחינת
המדינה התודעה היא תעודה לכל דבר, ולא שמעתי על זוג הטרוסקסטואלי ושיהה להם אבחנה
בין לבן זוגות ברבנות. מעולם לא שמעתי על מקרה כזה, אני לא מכיר פסיקה במקרים כאלה,
לעומת זאת להט"בים כאן, ולכן יש הבדל בין אותן קבוצות.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: הממציאות היא שהלהט"בים עד לפני שנים רבות, היא
עובדת היסטוריות, שלא היו מוכרים רבים, קראו לזה פעמיים בארון.

עו"ד קלעוי: האגדה 45 שנה.

כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: זו הממציאות שהנושא הזה צפ. לכן ההתקבלות שלה היא
יותר איטית זו כנראה הממציאות.

עו"ד קלעוי: פסק דין אקסלрод אני לא מזולג, הוא פסק דין של שתי פסקאות, לא פסק דין
מנומך, וקרأتي את העתירה וביקשתי אותה לפני, היא לא דומה לעתירה פה, היא עתירה שונה
בתכלית. אף אחד, לא המסלול הפרשני, ולא המסלול החוקתי לא הוציאו שם וודאי לא הוכרעו
שם. הוא על הגבול של מחיקה בעולם, הוא אומנם פסק דין אבל אין בו דין מהותי. מעולם לא
נעשה מהקייקת חוקי היסוד ועד היום לא נעשה דין מהותי בפרשנות סעיף 1 והדין המהותי
האחרון היה שבנות ה 70 ואז הייתה נוכנות להגשים את עקרון הייחודיות לחוק שיפוט בתין דין
רבניהם, ואני סבורים שהגיע העת אנחנו בדיון לפני צו על תנאי. ישנה אפשרות לפרשנות אחרת,
אין ספק שנפגעות זכויות מהותיות. אם אחד המקרים יכול להתקבל די בכך להבהיר אותנו
למצב של אחרי צו על תנאי ולקיים דין לגופו.

במסלול החוקתי, אני רוצה להפנות לפסק דין של השופט דנציגר, ע"א 2281/06, שם מפרש
בדעת מיوطט, את החקיקה שהיא חקיקה שקדמה לחוקי היסוד, שם בנושא הזכות למקראין
הפרקעה מכוח פקודת הקרןנות ושם אין ספק שלפני חקיקה חוקי היסוד אם היה הסדר שלילי
זו הייתה כוונת המחוקק אבל לגישתו של השופט דנציגר מרגע שנחקקו חוקי היסוד את אותו
הסדר יש לפרש כלכונה שאנו נתונים לה השלמה ויש לפצות על אף שהחקיקה הקודמת לא
קבעה פיזוי. בית משפט זה שאל לגבי חוקים אחרים, גם אם נניח שעדי חקיקת חוקי היסוד
פרשנות הייתה רק בבית הדין הרבני, וזה לא הפרשנות היחידה המתחייבת אחרי החוק, אנחנו
לא חדש אחורי בנק המזרחי, אנחנו למעלה מ 20 שנה, הגיע העת לבחון את הפרשנות הזו ולבוחן
האם יש אפשרות להציג פרשנות חדשה. זו לא המציאות שלי דרך הילוך הזו, קרייה מחדש
פרשנות לחקיקה קודמת ישנה. גם על שופטי בית המשפט הזה זה מקובל. יש עשרות פסקי דין
של כל השופטים של שבית המשפט הזה שמדוברים על פרשנות שיש לפרש מחדש חקיקה, גם
לגביה תקנה 117.

1 כבוד המשנה לנשיה א' רוביינשטיין: הפסיכה הזו מוכרת והיא מתבקשת, בזודאי שחוקי
 2 היסוד הם לא דבר להתעלם ממנו. השאלה היא כזו בא חזיתית. האם אתה עושה את זה
 3 בפריפריה של הנושא או בלביה שלו. כאן מה שמקשים זה Caino לעקע את הליבת, ואני לא
 4 מביע דעתה, אני רק אומר שהלביה היא נישואים וגירושין של יהודים בישראל יערכו לפי דין
 5 תורה. ואז באים ואומרים דג, לרבות שאיןו דג, שההגדרה יכולה לכלול גם. אז השאלה אם
 6 כ舍םדברים על דין חוקתי רציני ואתה בא ללביה של הדבר ולא בפריפריה האם עדין זה נכון.
 7

8 כבוד השופט כי הנדל: בנושא הזה הדברים מאד ברורים, המחוקק הביע כוונתו שבכל
 9 התקיונים האלה אומרים שזו לא קשור לבית הדין הרבני והשופט ברק אמר לצרכיכם פרשנות
 10 אלב לא פרשנות בדברים שעומדת ביסוד הדברים, אז יש בעיה פה כי הביעו כוונתם לא זהה, לא
 11 בכלל התנגדות לעניין שאתה מעלה אלא כדי לשמור על המعتمد של בית הדין הרבני.
 12

13 עoid קלע: אני אגיד שהשאלה נקבעה בפסק דין גנימאת ומפלגת את ההרכב, מה היקף
 14 הפרשנות ודעת המיעוט אומרת רק בפריפריה של הדין ודעת הרוב קובעת שיש לפרש את הדין
 15 כולם. מאז יש עשרות פסקי דין והשאלה של אייזון הפרשנות היא סבוכה ולשלב השני של הדיון.
 16 פה מדובר מדבר בפריפריה, לא מדובר, בית הדין הרבני לא פותח שעריו לנישואי להט"ב,
 17 להיפך עסקים בקהילה שמיילא בית הדין הרבני סוגר את שעריו באופן מוחלט, מミלא
 18 הקהילה הזו מודרת.
 19

20 כבוד השופט ע' ברו: זה עניין של דין מהותי, החוק קובע מה שקובע לטוב ולרע, בהקשר זה
 21 כאן וזה שינוי בלביה של הדברים כאן. ודאי שינוי כזו כן צריך לעשות או לא, אבל זה עניין
 22 של הלוז של הדברים ולא עניין פרפריאלי בשום צורה ואי אפשר להסתכל על זה ככה. אדוני גם
 23 לא מסתכל על זה ולכנן נותן לזה משקל כל כך כבד. עצם המשקל הוא הנתן שזו עניין למחוקק
 24 לענות בו. זה שינוי במהות הדין.
 25

26 עoid קלע: אני לא חשב שיש מקום להיכנס האם אפשרי בכלל לפי ההלכה, אבל אם כן אז היה
 27 מקום על פי פסק דין לב ובבלי לחיב. דרך אגב נישואים אורתודוקסיים של להט"בים נעשים
 28 בעולם, זה לא משהו ממשי הקודח. גם זה אולי בבית הדין הרבני שהוא מшиб שלא התייצב
 29 להליך ולא טען, או מתייצב על ידי הפרקליטות. לא הובאה חוות דעת כלשהי לגבי דין ההלכתי
 30 ונניח שזו בלתי אפשרי. בית המשפט לטעמנו יש מקום שייתערב בלבית הסוגיה. דיברנו על
 31 פרשנות, אני רוצה לדבר על החקירה, על היבט החוקתי. אם לא תתקבל טענתנו שיש מקום
 32 לדון בראציונות לפרשנות ולקבוע שיש לקונה מי שערוי בית דין סבורים לפני חולוטין.
 33 אז אני סבור שינוי של סעיף 4 אינו מספיק בשביל לשנות, ברור שיש שינוי בשאלת הסמכות.

34 השאלה של שינוי של סמכות שהיא קטנה מכדי לעبور את פסקת שמירת הדינים, למיטב הבנתי
 35 זו הפעם הראשונה כשהשינוי הוא קטן, אם היו מושנים בזמן לפחות שעת לא היה מקום
 36 לבחינה חוקתית. בנק המזרחי, שחוקק אחרי חוקי היסוד, ושם היה שינוי, ואומר שברגע שהיה
 37

שינוי מביאים את זה מול הבדיקה של המצב הנורומטיבי. עברנו את השינוי, אין יותר שמירת הדינים. ברגע ששינו את הסמכות, השינוי הוא די גדול, אבל גם אם היה קטן ומשנה את היקף התחוללה בישראל היה בו להשפיע על שמירת הדינים.

כבוד השופט ע' ברוּן: זה לחטור נגד ההוראה של שמירת הדינים, אי אפשר לפרש באופן הזה, לא לכך נועד הטעיף. אילו היה חל שינוי בסעיף 1 שינוי מהותי לא בהקשר של העתירה שעומדת כאן היה מקום להעלות את הטענה שאדוני מעלה אותה ובהחלטת היתה ראוייה לדיוון. לא זה העניין כאן.

עו"ד קלעי: יושבים פה חברי מהמדינה, זה להציג לממשלה כלי לעקוּף, תמיד אפשר יהיה במקום לשנות לעשות סעיף 1 א' חרב האמור. ברור שסעיף 4 הוא סעיף של סמכות. זה סעיף של שינוי גדרי הסמכות של בית הדין הרבני ותחולתו בעולם. זה שהקונסטיטוקציה הייתה הוספה סעיף 4 א' במקום הוספה סעיף 1 א' זה הבדל טכני. פסק דין ברוּן, בית המשפט מכיר בכך שצריך לבחון את החקיקה גם בהיבט המהותי שלה. חברי ציטט מבחן המזרחי אבל להבנת היצוט הוא לחלוtin מהו. להקשר הנושא שמדובר על שינוי ואומר שיבחן שינוי בפועל בסעיף דין בחוק המזרחי, פסקת שמירת הדינים היא אונומליה חוקתית, היא נועדה לייצר יציבות מערכתית, בחוק הכל כך מורכב לש כבי האדם וחירותו אבל צריך לפרש אותה בנסיבות, היעד החוקתי הוא חוקה.

עו"ד ברמן: עיקר התגובה היא באמת ברוח הפסקה של בית המשפט בעניין נישואים אזרחיים, כאשר באו עותרים וניסו לקבוע בדרך שיפוטית כיון של מגנון נישואים בישראל ובית המשפט חוזר ואמր, לרבות בפסק דין אקסלרוד, ובבן מנשה, שלא זו האסנזה המתאימה. בעצם הקונסטיטוקציה המשפטית מובילה וכיון של סטטוס של נישואים אזרחיים ובית המשפט אמר שהדבר הזה טעו חוקה וסמור למחוקק. זאת מבליל, גם בפסק דין אקסלרוד צוין שגם בית המשפט מכיר בקשישים ואף אחד לא חולק על הקושי. במישור הזכויות החברתיות כלכליות, כל מה שלא מגיע לידי סטטוס מסוים חברי שהיתה התקדמה, אני מסכים שעדיין יש הבחנה, אבל הייתה התקדמות בשני העשורים האחרונים. בית המשפט מסר שהנוסח הזה מסור למחוקק, גם בפסק דין בן אריה כאשר הוכרו נישואים שבוצעו לצרכי רישום. הנושא ברק כתוב שהוא מסכים לטיעון שהכרה בסטטוס של נישואים היא שאלה ערכית. הדבר עולה בקנה אחד עם יתר הפסקה שצווינה.

בסוף יום, לעניין שמירת הדינים גם חברי התייחס ובכתובים, אבל הדיון הקיים לא מאפשר את הסעד שمبוקש על ידי העותרים.

כבוד השופט נ' הנדל: הקשי שלכם מכיוון אחר, יכול להיות שסעיף 10 סוגר את העניין, אבל בדיון חוקתי שיש הכרה בכך שהזכות להינשא היא זכות יסוד אם כי לא אבסולוטית. המצב

1   שהרבה אנשים, ופה אני משתלב עם השופטת ברון, שהרבה אנשים לא יכולים להינשא, ואז יש
 2   אוכלוסיות לא קטנות שלא יכולים להגיע לזה. זה דבר שמעורר שאלה.
 3

4   עוז'ד ברמן: בפסק דין אקסלרוד זו השאלה שליטה והנשיה גרוניס והשופטת נאור כתוארה אז
 5   כתבו שהענין הזה טעו חקיקה ולא ניתן לכפות על הכנסת לשנות את הדין הקיים. הדיון הוא
 6   דין תורה זו כוונתו המפורשת של המשפט ואין סיבה להניח שהיא השתנה לאורך השנים.
 7   סעיף שמירת הדינים.
 8

9   כבוד השופט ע' ברון: חברך שואל עד متى יש התקדמות בעשורים האחרונים בהכרה בזכויות
 10   תוצאתיות של הקהילה הלהט"בית וחברך אומר עד متى נאמר סעיף שמירת הדינים.
 11

12   עוז'ד ברמן: בכל מה שקשר בסיטוטוס מכיוון שמירת הדינים חלה תלוי שינוי בחקיקה. כמו
 13   שציין בית המשפט בענין אקסלרוד שכפות על הכנסת לחוק זה לא תפקידה של הביקורת
 14   השיפוטית. הקושי קיים, הפתרונו הוא בחקיקה וכרגע אין. אז הדין הקיים הוא מה שאחנו
 15   חיים אליו, זה הדין.
 16

17   כבוד המשנה לנשיה אי' רובינשטיין: כמה אתה יכול למתוח את גבולות ההתרבות השיפוטית.
 18

19   עוז'ד ברמן: אני חשב שזו לא שאלה חדשה. בית המשפט הלך לעניין הכרה בזוגיות בהרבה
 20   מובנים, תחילתה בידועים הציבור, בזוגות חד מיניים ויש מקרים רבים של הרשויות ובית
 21   המשפט. הנושא של סיטוטוס תמיד נשמר כמשהו שהוא עניין למשפט, זו הייתה הפסיקה העקבית
 22   עד כה לרבות מהעת האחרונה וזה לשיטתנו תיאור של הדין הקיים.
 23

24   עוז'ד בלוי: יש פער בין המצב המשפטי לבין תחושות אולי של חוסר אפשרות לתת מענה לדברים
 25   שיכול להיות שרבים יחשבו שראוי לתת להם מענה. אבל בrama המשפטית אני חשב שלא ניתן
 26   לקבל את העתירה הזו ואין דרך לחמוק מכך. סעיף שמירת הדינים מאוד ברור בהקשר זהה,
 27   מבחינת כוונת המכון הנושא לא נשמט מעניינו, אחת הסיבות היא בדיקת הנושא של מעמד בתבי
 28   הדין הרבנים.
 29

30   כבוד השופט ע' ברון: אדוני ציון שכשהשאלה עומדת על הפרק נאמר שלא צריך לדאוג כי יש
 31   סעיף שמירת הדינים.
 32

33   עוז'ד בלוי: זה לא משחו שצץ זה משחו שהיא בלב העניין. אני חשב שלא ניתן לומר שהסעיף
 34   השתנה, לא לשונית ולא מהותית. הסעיף הרלוונטי לא השתנה במהות. זה שסעיף אחר אומר
 35   שאפשר להכיר באלה ואלה גם באזרחים,ADRVA, גם אלה יחשבו לצורך זה, אפשר להגיד שזה
 36   הרחבה אבל לא נגיעה. אין פה שום שינוי, לא לשוני ולא טכני ולא מהותי של הסעיף ולכן סעיף
 37   שמירת הדינים חולש על העניין הזה.

1   עמדתו של השופט דנציגר הייתה במייעוט, עמדתו של השופט גובראן אמרה שצריך להיזהר עם
 2   העניין זהה. משמעו זהה היא להעדיף את התואם לערכיים שנישאו בחוק היסוד. זה לא פרשנות
 3   שהלשון יכולה לשאת, להגיד שחו"ז מזה וזה, אני לא חשב שהלשון יכולה לשאת וזה לא
 4   אפשר לעקוף את שמירת הדינים.

5
 6   עoid קלעי: לגבי המשור החוקתי חברי הסכים שאפשר לראות בזה הרחבה. לדעתי זה מספיק
 7   בשביל המבחן של צמח או לכל הפחות לקיים דיון מהותי מתי חל מבחן צמח. לגבי השאלה אם
 8   בית המשפט הזה או הכנסת, אני סבור, היום כל המדדים, יש קונצנזוס ציבורי אני סבור.
 9   בוודאי בכנסת אין קונצנזוס בגלל קונסטרוקציה כזו או אחרת של מפלגות, אבל אם היה אף
 10   פעם לא היינו נדרשים לבית משפט זה. בכל תיק שאנו א' מחר נדון בפונדקאות כל תיק זה
 11   אחרי שנים ארוכות שאנו פועלים מול החוק, אבל ככל מקבלים סעד מהחוק וכבוי
 12   ההרכב ציין בתיק של הפונדקאות שהמלך נרדם ואין מנוס וצריך לתת מענה לשאין תשובה
 13   מהחוק.

14   חברי הזכירISM שמשור הstattos אין הכרה בנישואים, חברי לא ציין מה העמדה לגבי זוגות
 15   הטראנסגנסליים שנישאו מחוץ למדינה לשם יש הכרה.

16
 17   כבוד המשנה לנשיאה אי' רובינשטיין: רושמים אותם והם מקבלים את הזכויות של זוג נשוי,
 18   השאלה עולה בענייני גירושין.

19
 20   עoid ברמן: יש את החוק מ 2005 שמדובר כיצד מבוצעת התרת נישואים במקרים מיוחדים שלא
 21   מצויים בסמכות בית הדין, ויש דבר חקיקה לגבי נישואים מחו"ל כשהם לא בני אותה עדת
 22   דתית. אם הם באותה עדת הם הולכים לרבני.

23
 24   עoid קלעי: גם כל הנושאים של הכרה במעמד והורות זההstattos משפייע ומעולם לא שמעתי
 25   אל זוג הטראנסגנסלי שעשו לו בעיה כלשהי כי הנישואים היו בקפריסן.

26
 27   כבוד השופט נ' הנדל: היה זוג של נישואים על פי הדין הזר וביקשו לחלק את רכושם.

28
 29   עoid קלעי: שם בית המשפט הכיר את דוקטרינת אי ההכרה מאחר ודלותם בית דין סגורות
 30   ואז הסמכות השיוורית היא של בית המשפט למשפחה וננתן סעדים רכושיים והצחרתיים לביטול
 31   הנישואים.

32
 33   כבוד השופט נ' הנדל: אם זה המכוב מה ההבדל בין זוגות homossexuels וזוגות
 34   הטראנסגנסליים.

35
 36   עoid ברמן: יש פסקי דין של משפחה שהולכים בדרך כזו ויש שאומרים שהנישואים לא היו
 37   תקפים.

הבקשה הרכושית היא בכל מקרה בבית המשפט למשפחה דנים במקום שאין נישואים, השאלה
שעליה כאן היא שאלת הסטטוס.

עו"ד קלען: יש פסק דין אחד שהפנו לחבר, לא פסקי דין, יש הרבה פסקי דין שהכינו בדוקטרינה
אי הכרה. אנחנו ביקשו כחילופין חילופין סעד הצהרתי שמקובל במדינת המשפט המקובל, גם
בבית המשפט הזה פיתח את העדדים החוקתיים, לרבות סעד של בטלות שהוא סעד הצהרתי
מובחן, גם אותו ביקשו.

מעולם לא היה דין בסוגיה זו מאז חוקי היסוד החדשם לא בפרשנות ולא
בחוקתיות, לטעמו בפרשנות יש מקום לדון ולכן כל מה שאנו מבקש היום זה לעבור לדון
המהותי, נגיעה ואולי ההרכב יחשב שזה ראוי, אני חולש שמן הרואין לדון בפרשניות בעניין הזה.

נדחה לעיון.

11
12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25